

kov na poti zoper nje. Ali jih bode dovolj za to vojsko? Nihče ne zna, s kom da so Kabili v zvezi ali da so, sodi se lahko.

Amerika. Z ustajo v Braziliji še stoji, kakor v zadnjem tednu. Ustajne čete, katerim je admiral de Mello na čelu, so zmagovite, vendar pa še glavnega mesta nimajo v rokah in dokler nimajo tega, še tudi njih zmaga visi na tanki niti. — V severni Ameriki je veliko delavcev brez zaslužka, pravi se, da samo v New-Yorku nad 70.000 ljudij.

Za poduk in kratek čas.

Ženska vzgojevališča.

(Slov. gospodinjnam posvečuje Jož. Fajdiga.)

(Konec.)

In kaj je bilo temu vzrok? S kratka: deklice se ni doma ničesa naučilo, kar bi jo delalo sposobno za samostojno življenje. Morda ni hotela, morda pa tudi ni imela prilike, ker mati njena, ako je mater še imela, sama ni razumela ničesa, ker je bila mati sama slaba gospodinja. Posledica tega je bila, da se je mlademu soprogu omračilo prvokrat čelo, da je legla prva senca na njegovo srečo, kajti tajite, ako zamorete, ve mlade, Vašega poklica nevede žene, ki sicer tako rade utajite slednjo Vašo napako in hočete vedno veljati popolnim, kljub Vašim brezštevilnim pogreškom, — tajite, ako smete, da se baš pri Vaši gospodinjski nezmožnosti prične domači prepir, kaljenje zakonske in družbinske sreče! Nesreče, iz katerih se porodi toliko družih nesreč in ne malokrat rušenje celega gospodarstva! Stara resnica je, da je človek tedaj dobre volje, kadar dobro je. Ako vzamemo povprečne slučaje, kolikokrat se na naših kmetih dobro je, vsaj tako dobro, da ne ustanemo jezni od mize — tedaj zamoremo sklepati, koliko izvirno dobre volje je na naših kmetih, one dobre volje, ki izvira iz zadovoljnega življenja in kakov upliv dela to tudi na duševni razvoj naroda!

Oglejmo si toraj stvar nekoliko bliže. Dejal sem, da bi bilo treba pri nas na kmetih ustanoviti, za malo let, nekake zavode ali izobraževališča gospodinjnam. V teh zavodih, v vsakem trgu ali v vsaki večji vasi po jeden tak zavod, — poučevala bi praktično gospodinjski popolnoma izomikana žena dorasle in tudi nedorasle deklice o pripravljanji jedij iz domačih pridelkov, kakor jih rodi naše domače polje. Tu ne mislim jedij, kakoršne se vidijo po mizah bogatašev, take jedi za kmetijski želodec niti zdrave niso, marveč čisto navadne domače jedi, ali ukusno in snažno prirejene.

V takem zavodu bi se poučevalo o raznovrstnosti pripravljenih jedij, raznovrstnosti, ki je na podlagi različnih domačih pridelkov popolnoma opravičena; koliko okusnih jedij se da iz moke in presnine razne vrste napraviti z malim trudom, z malimi stroški in tu bi videle naše potratne gospodinjne, ki za jedno in isto jed potratijo in uničijo več materijala, kakor bi ga zado-stovalo v isti množini trem drugim jedem, kako se mora štediti!

Poleg tega pa je glavno tudi snažnost. Le redke so hiše na kmetih, kjer bi vladala ob ognjišču uzorna snažnost — da, le premnogokrat bi se moral človek s studom obrniti od žensk, zlasti onih, ki negujejo še otroke v plenica, kaj se doprinaša ob ognjišču! V vsem tem oziru bi zavod imel nalogo domače deklice soditi po poti pravega uzornega gospodinjstva in jih pretvarjati v gospodinjne, o kakoršnih danes niti pojma nimamo.

Kolike velike vrednosti bi bili taki zavodi v telesnem in duševnem obziru za naš narod, zamore si vsakdo misliti, ki ima količkaj bistro obzorje, ker potem, ako bi se taki zavodi ustanovili, pokazala bi se stopravnih velika potreba, ker oni bi postali faktor, ki bi narod še le povzdignil iz surove prvotne materije na stopinjo človeške izomike in prvi korak do izomike našega kmet-skega stanu, menim, bi bili baš gospodinjsko izobraževalni zavodi.

Da je ustanovitev ta jako lahko mogoča, ni treba posebej povdarjati. Zato ni treba Bog ve, kakih velikih denarnih žrtev. Priprava hiša s potrebnim ognjiščem zadostuje v poduk in poleg pridelkov, ki naj bi služili v poduk, bi pač slednja hiša zamogla kaj malega žrtvovati tudi v denarjih, da bi se zamogla vzdrževati učiteljica in kar je drugega s tem združeno.

Kakor se čuje, ustanoviti se hoče v Kamniku tak zavod z učilnim osebjem »usmiljenih sester«. V ta namen je baje žrtvoval tamošnji domoljub in trgovec g. Ivan Murnik celo svoje premoženje, obstoječe iz dveh velikih hiš in mnogo zemljišča, v skupni vrednosti okolo štirideset tisoč goldinarjev. Zares humanitarno delo, za katero, ako bode prineslo zdravi sad človekoljubja, mu mora hvaležen biti ves krščanski svet, vendar se nam mora dozdevati, da bi se na imenovani podlagi utegnulo poučevati prejednostranski, toraj ne splošnemu blagru koristno. Morda pa stvar zadobi drugačnje lice, kakoršnih smo po nekaterih žalostnih izkušnjah v tem pogledu žalibog v poslednjem času vže vajeni gledati.

Toraj slovenske žene na noge! Stvar je vredna prevdanka — poskusite! Vsaj bi tacega zavoda pa tudi ne trebalo vzdrževati za večno, marveč k večjemu kaki dve leti, kajti deklice, ki bi zapustile zavod kot dovršene gospodinjne in uzorne slovenske matere, postale bi vže vsaka v svojem domačem krogu učiteljica in odgojevalka in kdo bi bil tega bolj vesel, kakor vaši možje, ki bi končno jeli živeti človeški in gotovo je, da bi bilo posled videti več veselih obrazov in več bistrih glav na naših kmetih, kakor zdaj.

V to nam podeli Bog svoj blagoslov!

Smešnica. »V zadregi«, toži čevljar Breko sosedu, »v zadregi sem, jutri moram plačati v posojilnico sto goldinarjev, ali skupaj še imam le polovico.« — »Daj«, tolaži ga sosed, »daj pa to polovico, druga pa ostane lahko na dalje«. — »Oj«, odvrne mu Breko, »oj se ve, da lahko ostane polovica na dolgu, toda jaz imam še le to skupaj!«

Razne stvari.

(Volilni shod) bode v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne v Žalcu. Poročal bode svojim volilcem drž. in dež. poslanec, g. Miha Vošnjak o svojem delovanju v drž. in dež. zboru. Pri tej priložnosti predstavi se tudi volilcem kandidat za deželnega poslanca, ki ga volijo mesta in trgi Celjske skupine, dr. Jurij Hrašovec iz Celja. Želeti je mnogoštevilne vdeležbe od strani dotičnih volilcev.

(Blagoslovljenje.) V nedeljo bode blagoslovljenje cerkve Sv. Petra in Pavla na Ptuju. Sv. obrede opravijo mil. prošt M. Modrinjak na Ptuju. Cerkev je ukusno popravljena in kakor čujemo, večinoma na stroške domačih župljanov in oo. minoritov na Ptuju.

(Družba sv. Mohorja.) V tiskarni družbe sv. Mohorja so se dotiskale knjige za leto 1893. So pa te-le: Koledar za leto 1894, »Življenja srečen pot«, »Jeruzalemski romar« 2. zvezek, »Kitajci in Japonci«,